

159.9

Л 93

Любіна Л.А., Борисюк А.С., Радчук В.М. Психодіагностика: навч. посіб. Чернівці, 2018. 276 с.

У посібнику розглянуто основні теоретичні та методичні засади психодіагностики. Розкрито предмет та структуру психодіагностики як науки, її місце в системі інших наукових знань та галузей психології, висвітлено соціальні та етичні аспекти, історію становлення психологічної діагностики як особливого виду психологічної допомоги.

Виробленню у студентів практичних навичок та вмінь сприятимуть представлені у посібнику методи діагностики пізнавальних психічних процесів, властивостей особистості та міжособистісних стосунків, основні вимоги щодо конструювання та використання психодіагностичного інструментарію, психометричні показники методик, математико-статистичні методи вторинного та первинного опрацювання даних психологічного вимірювання.

Адресовано студентам вищих навчальних закладів. Також даний посібник буде корисним для магістрів, викладачів, практичних психологів, педагогів, соціальних працівників, а також для всіх, хто цікавиться проблемами психодіагностики.

Зміст

Передмова	6
Тема 1. Психодіагностика як галузь психологічної науки	9
1.1. Психодіагностика, її предмет та завдання	9
1.2. Історія становлення психодіагностики як науки	13
1.3. Психологічний діагноз, його рівні	21
1.4. Соціально-етичні принципи психодіагностики	24
Тема 2. Етапи психодіагностичного дослідження	28
2.1. Етапи психодіагностичного дослідження за Л. Бурлачуком	28
2.2. Процес діагностування, його структурні елементи	30
2.3. Організація та проведення психодіагностичного дослідження	32
2.4. Поняття генеральної сукупності та вибірки дослідження	35
Тема 3. Методи психодіагностики. Характеристика малоформалізованих методів психодіагностики	39
3.1. Загальна характеристика методів психодіагностики	39
3.2. Категоризація психологічних методів за Б. Ананьєвим	41
3.3. Малоформалізовані методи психодіагностики	43
3.4. Класифікація психодіагностичних процедур	52
Тема 4. Психологічне тестування	57
4.1. З історії психологічних тестів	57
4.2. Визначення поняття «тест». Переваги та недоліки тестів	64
4.3. Мета психологічного тестування	66
4.4. Категорії тестової діагностики. Класифікація психологічних тестів	68
4.5. Поняття про професійні тести та тести широкого загалу	71
Тема 5. Статистичні способи опрацювання результатів вимірювань у психологічному дослідженні	77
5.1. Шкалування. Типи вимірювальних шкал	77

5.2. Загальна характеристика методів математичної статистики та їх види	81
5.3. Первинні методи статистичної обробки результатів вимірювань	84
5.4. Методи вторинної математичної статистики. Розрахунок коефіцієнта кореляції за Ч. Спірменом та К. Пірсоном	92
5.5. Дисперсійний аналіз. Регресійний аналіз. Факторний аналіз	97
5.6. Крива нормального розподілення К. Гауса	104
Тема 6. Психометричні основи психодіагностики	109
6.1. Психометрика, її завдання	109
6.2. Психометричні властивості тестів	110
6.2.1. Надійність тестової методики. Типи надійності	110
6.2.2. Валідність як психометрична основа тесту. Види валідності	114
6.2.3. Поняття репрезентативності. Стандартизація тестів	118
6.3. Достовірність тестів та допустима помилка вимірювання	121
6.4. Вимоги до психометричної підготовки психолога (лікаря-психолога)	122
Тема 7. Проблеми конструювання та використання психодіагностичних методик	127
7.1. Особливості використання психологічних тестів	127
7.2. Вимоги до публікації психодіагностичного інструментарію	129
7.3. Правила розробки та використання психодіагностичних методик (за Дж. Гілфордом)	132
7.4. Методичне забезпечення тестування. Види тестових завдань. Типи запитань	137
7.5. Рекомендації щодо складання комплексу методик	137
7.6. Проблеми використання особистісних опитувальників	138
Тема 8. Методи дослідження пізнавальних психічних процесів	142
8.1. Дослідження ролі відчуттів у пізнавальній діяльності людини	142
8.2. Дослідження сприймання	144
8.3. Методи дослідження уваги та її властивостей	145
8.4. Методи вивчення видів, типів та процесів пам'яті	150
8.5. Методи вивчення операцій та видів мислення	153
8.6. Методи дослідження уяви та її властивостей	158
Тема 9. Психодіагностика здібностей, інтелекту та креативності	165
9.1. Здібності як індивідуально-психологічні особливості особистості. Різновиди здібностей	165
9.2. Поняття про інтелект. Структура інтелекту	168
9.3. Діагностика здібностей та інтелекту (тести інтелекту, тести здібностей, тести досягнень)	171
9.4. Психодіагностика обдарованості та креативності	176
Тема 10. Методи діагностики темпераменту та характеру	180
10.1. Загальна характеристика темпераменту. Типи темпераменту	180
10.2. Характер. Структура характеру	183
10.3. Методи дослідження темпераменту та рис характеру	186
Тема 11. Психодіагностика особистості	191
11.1. Поняття особистості. Види спрямованості особистості	191
11.2. Основні напрямки та методи дослідження особистості	192
11.3. Загальна характеристика особистісних опитувальників	193
11.4. Методи діагностики властивостей та спрямованості особистості	195
Тема 12. Проективні методи в психодіагностиці	200
12.1. Загальна характеристика проективного методу	200
12.2. Поняття проекції та її види	202
12.3. Проективні методики та їх види	203
Тема 13. Психодіагностика емоційно-вольової сфери особистості	211
13.1. Характеристика психічних станів, їх види	211
13.2. Діагностика психічних (емоційних) станів	213
13.3. Поняття волі та вольових якостей особистості	219

13.4. Методики діагностики процесу волі та вольових властивостей особистості	221
Тема 14. Психодіагностика мотиваційної сфери особистості	223
14.1. Мотивація як об'єкт психодіагностики	223
14.2. Методи діагностики мотиваційної сфери особистості	225
Тема 15. Психодіагностика міжособистісних стосунків	230
15.1. Особливості психологічного вивчення малої групи	230
15.2. Методики діагностики міжособистісних стосунків. Метод соціометрії	231
15.3. Психодіагностика сімейних міжособистісних відносин	238
Тема 16. Професійна психодіагностика	240
16.1. Сутність професійної орієнтації. Професійна інформація та професійний відбір	240
16.2. Психодіагностика в професійному консультуванні	242
16.3. Професіограма. Методи професіограми	245
16.4. Методики професійної психодіагностики	248
Перелік використаних джерел	250
Термінологічний словник	255
Додатки	273